

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL
DOMNUL HENRIK SAUGMANDSGAARD ØE
prezentate la 20 mai 2021¹

Cauza C-836/19

Toropet Ltd
împotriva
Landkreis Greiz

[cerere de decizie preliminară formulată de Verwaltungsgericht Gera (Tribunalul Administrativ din Gera, Germania)]

„Trimitere preliminară – Sănătate publică – Norme sanitare aplicabile subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman – Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 – Articolul 7 alineatul (1) – Clasificare care reflectă nivelul de risc pentru sănătatea publică și animală – Articolul 10 literele (a) și (f) – Material de categoria 3 – Descompunere, deteriorare și prezența unor corpuri străine în materiale – Obligație de reclasificare ca material de categoria 2 – Articolul 9 litera (h) – Articolul 4 alineatele (1) și (2) – Obligația de control a operatorilor de la colectarea până la utilizarea sau eliminarea subproduselor de origine animală”

I. Introducere

1. Prezenta cerere de decizie preliminară formulată de Verwaltungsgericht Gera (Tribunalul Administrativ din Gera, Germania) privește interpretarea Regulamentului (CE) nr. 1069/2009² în materie de subproduse de origine animală, mai precis reclasificarea într-o categorie inferioară de subproduse de origine animală care nu mai îndeplinesc cerințele categoriei în care au fost clasificate inițial.

2. Această cerere a fost formulată în cadrul unui litigiu între societatea Toropet Ltd, pe de o parte, și Landkreis Greiz (districtul Greiz, Germania), pe de altă parte, cu privire la decizia acestuia din urmă de a reclasifica, apoi de a elimina anumite subproduse de origine animală de categoria 3 în categoria 2 pentru motivul că fuseseră alterate de mucegai, de putrefacție și de corpuri străine.

¹ Limba originală: franceza.

² Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002 (Regulament privind subprodusele de origine animală) (JO 2009, L 300, p. 1).

3. Pentru motivele prezentate în continuare, considerăm că subprodusele de origine animală clasificate inițial în categoria 3 care nu mai respectă nivelul de risc asociat acestei categorii ca urmare a unui fenomen de descompunere, a unei deteriorări sau a unui amestec cu corpuri străine, trebuie să facă obiectul unei reclasificări într-o categorie inferioară³.

II. Cadrul juridic

A. Dreptul Uniunii

1. Regulamentul nr. 1069/2009

4. Considerentele (11), (29) și (38) ale Regulamentului nr. 1069/2009 au următorul cuprins:

„(11) [...] Principalele obiective ale normelor privind subprodusele de origine animală, și anume controlul riscurilor pentru sănătatea publică și cea animală și protecția siguranței lanțului alimentar și furajer, ar trebui stabilite în mod clar. Prevederile prezentului regulament ar trebui să permită atingerea acestor obiective.

[...]

(29) Pe baza evaluărilor de risc, subprodusele de origine animală și produsele derivate ar trebui să fie clasificate în trei categorii care reflectă gradul de risc reprezentat de acestea pentru sănătatea publică și animală. În timp ce subprodusele de origine animală și produsele derivate care prezintă un risc important ar trebui să fie utilizate doar în afara lanțului furajer, utilizarea acestora care prezintă un risc mai redus ar trebui să fie permisă în condiții de siguranță.

[...]

(38) Subprodusele de origine animală ar trebui folosite doar dacă riscurile afectării sănătății publice sau animale sunt minimizezate în cursul prelucrării lor și în cursul introducerii pe piață a produselor derivate fabricate pe bază de subproduse de origine animală. Dacă această opțiune nu este disponibilă, subprodusele de origine animală ar trebui eliminate în condiții de siguranță. [...] În general, opțiunile pentru o categorie de risc mai ridicat ar trebui să fie disponibile și pentru categoriile de risc mai scăzut, cu excepția cazului în care se aplică criteriile speciale având în vedere riscurile aferente anumitor subproduse de origine animală.”

5. Articolul 2 alineatul (1) litera (a) din acest regulament are următorul cuprins:

„(1) Prezentul regulament se aplică la:

(a) subprodusele de origine animală și produsele derivate care sunt excluse de la consum uman în temeiul legislației comunitare; [...].”

³ Categoriile inferioare sunt categoriile 1 și 2, care cuprind așa-numitele materiale cu risc ridicat și răspund unor cerințe mai stricte. Din decizia de trimitere reiese că materialele în discuție în litigiul principal nu conțin material de categoria 1, cele care prezintă cele mai înalte riscuri, astfel încât reclasificarea a fost efectuată în categoria 2.

6. Articolul 4 din regulamentul menționat, intitulat „Punctul de început în lanțul de prelucrare și obligații”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Din momentul în care operatorii generează subproduse de origine animală sau produse derivate care intră în domeniul de aplicare a prezentului regulament, aceștia le identifică și se asigură că sunt manevrate în conformitate cu prezentul regulament (punctul de început).

(2) Operatorii se asigură că în toate etapele de colectare, transport, manipulare, tratare, transformare, prelucrare, depozitare, introducere pe piață, distribuire, utilizare și eliminare din cadrul activităților economice aflate sub controlul lor, subprodusele de origine animală și produsele derivate satisfac cerințele prezentului regulament relevante pentru activitățile lor.”

7. Articolul 7 din același regulament, intitulat „Clasificarea subproduselor de origine animală și a produselor derivate”, prevede la alineatul (1):

„Subprodusele de origine animală sunt clasificate în categorii specifice care reflectă nivelul de risc pentru sănătatea publică și animală reprezentat de aceste subproduse de origine animală, în conformitate cu listele stabilite la articolele 8, 9 și 10.”

8. Articolul 9 din Regulamentul nr. 1069/2009, intitulat „Materialul de categoria 2”, prevede la literele (d) și (h):

„Materialul de categoria 2 cuprinde următoarele subproduse de origine animală:

[...]

(d) produse de origine animală care au fost declarate improprii alimentației umane din cauza prezenței corpurilor străine în aceste produse;

[...]

(h) subproduse de origine animală, altele decât material de categoria 1 sau material de categoria 3.”

9. Articolul 10 din acest regulament, intitulat „Materialul de categoria 3”, prevede la literele (a) și (f):

„Materialul de categoria 3 cuprinde următoarele subproduse de origine animală:

(a) carcase și părți de animale sacrificate sau, în cazul vânatului, cadavre sau părți de animale ucise și care sunt adecvate alimentației umane în conformitate cu legislația comunitară, dar nu sunt destinate alimentației umane din motive comerciale;

[...]

(f) produse de origine animală sau alimente care conțin produse de origine animală, care nu mai sunt destinate consumului uman din motive comerciale sau din cauza unor probleme de fabricație sau defecte de ambalare sau a altor defecte din care nu poate apărea niciun risc pentru sănătatea publică sau animală;

[...]

10. Articolul 14 din regulamentul menționat, intitulat „Eliminarea și utilizarea materialului de categoria 3”, are următorul cuprins:

„Materialul de categoria 3 este:

- (a) eliminat ca deșeuri, prin incinerare, cu sau fără prelucrare prealabilă;
- (b) eliminat sau recuperat prin co-incinerare, cu sau fără prelucrare prealabilă, dacă materialul de categoria 3 reprezintă deșeuri;
- (c) eliminat într-o rampă de gunoi autorizată, în urma prelucrării;
- (d) prelucrat, cu excepția cazului în care materialul de categoria 3 s-a schimbat prin descompunere sau deteriorare astfel încât să prezinte un risc inacceptabil pentru sănătatea publică sau animală, prin intermediul produsului în cauză [...]

[...]

11. Articolul 15 alineatul (1) din același regulament prevede:

„Măsuri pentru punerea în aplicare a acestei secțiuni pot fi stabilite, privind:

[...]

- (k) nivelul de risc considerat inacceptabil pentru sănătatea publică sau animală în ceea ce privește un anumit material, astfel cum se menționează la articolul 14 litera (d).

[...]

12. Articolul 25 alineatul (1) litera (e) din Regulamentul nr. 1069/2009 prevede:

„(1) Operatorii se asigură că unitățile sau instalațiile subordonate care efectuează activitățile menționate la articolul 24 alineatul (1) literele (a) și (h):

[...]

- (e) beneficiază de aranjamente adecvate pentru curățarea și dezinfectarea containerelor și a vehiculelor care au ca scop evitarea riscului contaminării.”

13. Articolul 28 din acest regulament, intitulat „Verificările proprii”, prevede:

„Operatorii trebuie să creeze, să implementeze și să întrețină verificări proprii în unitățile sau instalațiile lor pentru monitorizarea conformității cu prezentul regulament. Operatorii se asigură că niciun subprodus de origine animală sau produs derivat suspect sau despre care se știe că nu respectă prezentul regulament nu părăsește unitatea sau instalația, cu excepția cazului în care este destinat eliminării.”

2. Regulamentul (UE) nr. 142/2011

14. Punctul 3 din capitolul I secțiunea 4 din anexa IV la Regulamentul (UE) nr. 142/2011⁴ prevede următoarele:

„Instalațiile de prelucrare a materialelor de categoria 3 trebuie să fie prevăzute cu o instalație de verificare a prezenței corpurilor străine, cum ar fi materialele de ambalaj sau bucățile de metal, din subprodusele de origine animală sau produsele derivate, dacă acestea prelucrează materiale destinate hrănirii animalelor. Astfel de corpuri străine se îndepărtează înainte sau în cursul prelucrării.”

3. Regulamentul (CE) nr. 178/2002

15. Regulamentul (CE) nr. 178/2002⁵ prevede la articolul 14 alineatul (5):

„Atunci când se determină dacă un produs alimentar nu este adecvat consumului uman, trebuie să se aibă în vedere dacă produsul alimentar este inacceptabil pentru consumul uman potrivit utilizării căreia îi era destinat, din motive de contaminare, indiferent dacă aceasta se face printr-o substanță străină sau în alt mod sau prin putrefacție, deteriorare sau descompunere.”

B. Dreptul german

16. Tierische Nebenprodukte-Beseitigungsgesetz (Legea privind eliminarea subproduselor de origine animală) din 25 ianuarie 2004 (BGBl. 2004 I, p. 82), în versiunea din 4 august 2016 (BGBl. 2016 I, 1966) (denumită în continuare „TierNebG”), prevede la articolul 1, intitulat „Domeniul de aplicare”:

„Prezenta lege vizează punerea în aplicare a Regulamentului [nr. 1069/2009], modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) nr. 1385/2013 [al Consiliului din 17 decembrie 2013] (JO 2013, L 354, p. 86), precum și a actelor juridice ale Comunității sau ale Uniunii Europene de aplicare directă, adoptate în temeiul sau în aplicarea acestui regulament.”

17. Articolul 3 din TierNebG prevede obligația de a elimina anumite subproduse de origine animală, în timp ce articolul 12 din aceasta din urmă privește verificarea de către autoritățile competente a respectării normelor naționale și de drept al Uniunii în domeniul reglementat de Regulamentul nr. 1069/2009.

18. Thüringer Ausführungsgesetz zum Tierische Nebenprodukte-Beseitigungsgesetz (Legea landului Turingia de punere în aplicare a Legii federale privind eliminarea subproduselor de origine animală din 10 iunie 2005, Thür GVBl. 2005, p. 224), precum și Thüringer Verordnung über die Einzugsbereiche nach dem Tierische Nebenprodukte-Beseitigungsgesetz (Regulamentul landului Turingia referitor la zonele de intervenție adoptat în temeiul Legii federale privind eliminarea subproduselor de origine animală din 11 octombrie 2005, Thür GVBl. 2005, p. 355)

⁴ Regulamentul (UE) nr. 142/2011 al Comisiei din 25 februarie 2011 de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 1069/2009 și de punere în aplicare a Directivei 97/78/CE a Consiliului în ceea ce privește anumite probe și produse care sunt scutite de la controalele sanitar-veterinare la frontieră în conformitate cu directiva menționată (JO 2011, L 54, p. 1).

⁵ Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului din 28 ianuarie 2002 de stabilire a principiilor și a cerințelor generale ale legislației alimentare, de instituire a Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară și de stabilire a procedurilor în domeniul siguranței produselor alimentare (JO 2002, L 31, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 8, p. 68).

prevăd dispoziții privind organismele responsabile de eliminarea subproduselor de origine animală de categoriile 1 și 2 și zonele de intervenție în cadrul cărora aceste organisme trebuie să recupereze, să colecteze, să transporte, să depoziteze, să prelucreze, să transforme sau să elimine subprodusele menționate anterior⁶.

III. Litigiul principal, întrebările preliminare și procedura în fața Curții

19. Societatea Toropet transformă și comercializează subproduse de origine animală printre altele către producători de hrană pentru animale, către operatori care reciclează grăsimea animală și către instalații de producție de biogaz. Aceasta exploatează în Germania o unitate autorizată în temeiul Regulamentului nr. 1069/2009 ca unitate intermediară de prelucrare a materialului de categoria 3. Aceasta este înregistrată de asemenea ca transportator de subproduse de origine animală.

20. La 23 ianuarie 2018, în cadrul unui control administrativ efectuat în această unitate intermediară, Landkreis Greiz a constatat prezența mucegaiului, a putrefacției și a unor corpuri străine în 38 de containere mari (denumite în general „palox”) care conțineau subproduse de origine animală de categoria 3. Ca urmare a prezenței mucegaiului, a putrefacției și a acestor corpuri străine, Landkreis Greiz a reclasificat materialul în categoria 2 și a dispus eliminarea imediată a celor 38 de palox prin intermediul unei executări silite care a fost realizată în aceeași zi. Cheltuielile legate de aceste operațiuni, în cuantum de 2 346,17 euro, au fost puse în sarcina Toropet.

21. Acest ordin a fost confirmat prin decizia din 25 ianuarie 2018, prin care Landkreis Greiz a explicat că, din cauza defectelor reprezentate de mucegai, de putrefacție și de corpurile străine, materialul în discuție nu mai putea fi clasificat în categoria 3, ci numai în categoria 2. Or, nici Toropet și nici partenerul său comercial, care era responsabil cu transformarea acestor materiale, nu ar fi autorizați să manipuleze materialul de categoria 2. În plus, în lipsa unei camere frigorifice separate, materialul în discuție nu ar fi putut să fie depozitat la fața locului până la găsirea unei soluții amiabile.

22. La 9 octombrie 2018, Toropet a formulat o acțiune la Verwaltungsgericht Gera (Tribunalul Administrativ din Gera) prin care a solicitat să se pronunțe o decizie cu caracter declarativ având ca obiect anularea deciziei administrative din 25 ianuarie 2018.

23. În cadrul acțiunii sale, Toropet reproșează Landkreis Greiz că a săvârșit o eroare prin reclasificarea materialelor în discuție în categoria 2 fără a efectua o examinare științifică. Ea contestă temeinicia aprecierii materialelor în cauză, potrivit căreia acestea ar fi deteriorate, intrate în putrefacție sau mucegăite. Toropet consideră că criteriul utilizat de medicii veterinari și de Landkreis Greiz, și anume cel al comestibilității, potrivit căruia produsele sunt adecvate pentru consumul uman, ar depăși dispozițiile articolului 10 din Regulamentul nr. 1069/2009.

24. Toropet arată că din articolul 14 litera (d) din acest regulament ar reieși că descompunerea și deteriorarea subproduselor de origine animală nu ar justifica o reclasificare într-o categorie inferioară, întrucât o recuperare în conformitate cu articolul 14 litera (b) din acest regulament ar fi posibilă, iar o eliminare nu ar fi întotdeauna necesară. În plus, în opinia acestei societăți,

⁶ Toropet contestă competența Landkreis Greiz privind eliminarea materialelor în discuție în litigiul principal. Trebuie subliniat, în această privință, că întrebările preliminare privesc numai reclasificarea materialului în discuție, iar nu eliminarea sa de către această autoritate, astfel cum este prevăzută de dreptul german.

subprodusele de origine animală în discuție puteau intra sub incidența articolului 10 litera (f) din același regulament, întrucât această dispoziție ar exclude numai produsele care prezintă riscuri majore cauzate de bolile animale. Or, potrivit Toropet, carnea alterată de mucegai sau de putrefacție nu ar constitui un astfel de risc.

25. Această societate susține în special că, întrucât materialul de categoria 3 nu este destinat consumului uman⁷, faptul că materialele în discuție sunt sau nu sunt adecvate pentru consumul uman nu este relevant. În ceea ce privește prezența unor corpuri străine în materialele avute în vedere, aceasta nu poate conduce la o reclasificare, în măsura în care este posibilă o simplă separare mecanică.

26. Instanța de trimitere arată că subprodusele de origine animală în discuție priveau în principal materiale clasificate inițial în categoria 3, fie în temeiul articolului 10 litera (a) din Regulamentul nr. 1069/2009, care acoperă carcasele și părțile de animale sacrificate *adecvate alimentației umane*, dar care nu sunt destinate unei astfel de alimentații, fie în temeiul articolului 10 litera (f) din acest regulament, care acoperă produsele de origine animală sau alimentele care conțin astfel de produse, care *nu mai sunt destinate consumului uman* din motive comerciale sau din alte motive *din care nu poate apărea niciun risc pentru sănătatea publică sau animală*. Subprodusele de origine animală care se încadrează la litera (a) includeau stomacuri sau urechi. Cele care se încadrează la litera (f) priveau în special intestine tocate sau tendoane de bovine.

27. Această instanță observă că descompunerea și deteriorarea materialului de categoria 3 îl fac, în principiu, impropriu pentru consumul uman și implică un risc pentru sănătatea publică și animală. În consecință, aceasta ridică problema dacă astfel de modificări trebuie să conducă la o reclasificare a materialului într-o categorie diferită.

28. Instanța de trimitere arată că obiectivul principal al Regulamentului nr. 1069/2009, astfel cum reiese din considerentul (11) al acestuia, precum și din articolul 1, este de a controla riscurile pentru sănătatea publică și animală și de a proteja siguranța lanțului alimentar uman și furajer. Prin urmare, pericolozitatea nu ar fi limitată la sănătatea umană. Articolul 14 litera (d) din acest regulament ar sublinia, de altfel, că descompunerea și deteriorarea implică riscuri pentru sănătatea publică și animală.

29. Instanța de trimitere consideră totuși că articolul 14 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009 s-ar putea opune modificării ulterioare a clasificării inițiale, ca urmare a unei descompuneri sau a unei deteriorări a materialului în discuție. Astfel, în opinia sa, s-ar putea deduce din această dispoziție că descompunerea și deteriorarea afectează, în principiu, nu *clasificarea*, ci numai *utilizarea* materialului de categoria 3. Potrivit acestei instanțe, deși utilizarea acestui material în scopul fabricării de hrană pentru animale este exclusă în temeiul articolului 14 litera (d) din acest regulament, ar părea, în schimb, posibilă utilizarea acestui material în alte scopuri, de exemplu recuperându-l prin coincinerare, în conformitate cu articolul 14 litera (b) din regulamentul menționat.

30. Instanța de trimitere ridică de asemenea problema interpretării articolului 9 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009. Astfel, în temeiul acestei dispoziții, materialul care a fost declarat impropriu alimentației umane din cauza prezenței corpurilor străine trebuie clasificat în categoria 2. Totuși, din cuprinsul punctului 3 din capitolul I secțiunea 4 din anexa IV la Regulamentul

⁷ Toropet citează, în această privință, materialul de categoria 3 menționat la articolul 10 litera (h) (care cuprinde în special sângele, placenta, lâna și penele) și litera (p) (care cuprinde deșeurile de catering) din Regulamentul nr. 1069/2009, care, în opinia sa, ar putea prezenta riscuri pentru sănătate și a căror clasificare ar fi totuși menținută în categoria 3.

nr. 142/2011 ar reieși că prezența unor corpuri străine nu este suficientă pentru a conduce la clasificarea în categoria 2, din moment ce este posibilă îndepărtarea acestora prin intermediul unor instalații care permit detectarea lor, în conformitate cu normele aplicabile instalațiilor de prelucrare a materialului de categoria 3. În plus, instanța de trimitere ridică problema dacă prevenirea riscului prezenței unor corpuri străine este relevantă atunci când materialul de categoria 3 nu este destinat să fie transformat în furaj, ci incinerat sau destinat producerii de biodiesel.

31. În aceste condiții, Verwaltungsgericht Gera (Tribunalul Administrativ din Gera) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

- „1) Articolul 10 litera (a) din [Regulamentul nr. 1069/2009] trebuie interpretat în sensul că clasificarea inițială ca material de categoria 3 nu mai poate fi păstrată în cazul în care, ca urmare a descompunerii și a deteriorării, materialul devine neadecvat pentru consumul uman?
- 2) Articolul 10 litera (f) din [Regulamentul nr. 1069/2009] trebuie interpretat în sensul că, în ceea ce privește produsele de origine animală sau alimentele care conțin produse de origine animală, clasificarea inițială ca material de categoria 3 se pierde în cazul în care, în urma unor procese ulterioare de descompunere sau de deteriorare, materialul prezintă un risc pentru sănătatea publică sau animală?
- 3) Dispoziția prevăzută la articolul 9 litera (d) din [Regulamentul nr. 1069/2009] trebuie interpretată în mod restrictiv în sensul că materialul amestecat cu corpuri străine, cum este rumegușul, trebuie să fie clasificat ca material de categoria 2 numai în cazul în care materialul urmează să fie prelucrat și este destinat hranei animalelor?”

32. Cererea de decizie preliminară din 14 noiembrie 2019 a fost înregistrată la grefa Curții la 18 noiembrie 2019.

33. Landkreis Greiz și Comisia Europeană au depus observații scrise. Acestea din urmă, precum și Toropet au răspuns de asemenea în scris la întrebările adresate de Curte la 2 decembrie 2020.

IV. Analiză

34. Prin intermediul celor trei întrebări preliminare, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere urmărește să se stabilească în esență dacă materialul clasificat inițial ca material de categoria 3 în sensul articolului 10 literele (a) și (f) din Regulamentul nr. 1069/2009 pierde beneficiul acestei clasificări ca urmare a descompunerii sau a deteriorării (prima și a doua întrebare) ori a amestecării cu corpuri străine (a treia întrebare), astfel încât este necesară reclasificarea sa într-o categorie inferioară.

35. Trebuie arătat că nu este contestată clasificarea inițială, cu alte cuvinte încă de la colectare, a subproduselor de origine animală în discuție în litigiul principal în categoria 3. În schimb, se ridică întrebarea dacă există o obligație de reclasificare a unor astfel de subproduse de origine animală, care, *ulterior în cadrul ciclului lor de viață*, prezintă defecte precum mucegai, putrefacție sau

corpuri străine⁸.

36. În timp ce Toropet apreciază că clasificarea subproduselor de origine animală care intră sub incidența articolului 10 literele (a) și (f) din Regulamentul nr. 1069/2009 și care prezintă astfel de defecte trebuie menținută în categoria 3, Landkreis Greiz și Comisia consideră, dimpotrivă, că o reclasificare a acestor subproduse de origine animală în categoria 2 este obligatorie.

37. În prezentele concluzii, vom formula în continuare, mai întâi, câteva observații cu privire la cazul special al amestecurilor de subproduse de origine animală cu corpuri străine (secțiunea A), apoi vom explica motivul pentru care, în opinia noastră, există o obligație de a clasifica în categoria 2 material precum cel în discuție în litigiul principal atunci când acesta nu mai corespunde nivelului de risc asociat clasificării sale inițiale (secțiunea B), întemeindu-ne pe o analiză a dispozițiilor următoare ale Regulamentului nr. 1069/2009, și anume articolele 7-10 coroborate, articolul 9 litera (h), articolul 10 literele (a) și (f), articolul 4 alineatul (2) și articolul 14 litera (d).

A. Considerații introductive: cu privire la aplicarea Regulamentului nr. 1069/2009 în cazul amestecurilor de subproduse de origine animală și de corpuri străine

38. Considerăm util să reamintim, cu titlu introductiv, concluziile din hotărârea recentă P. F. Kamstra Recycling și alții⁹ înainte de a deduce consecințe cu privire la natura corpurilor străine și la incidența acestora din urmă asupra clasificării subproduselor de origine animală cu care sunt amestecate.

39. Amintim că în cauzele aflate la originea acestei hotărâri erau în discuție amestecuri de subproduse de origine animală care intră în categoria 3 în sensul articolului 10 din Regulamentul nr. 1069/2009 cu deșeuri nepericuloase în sensul Regulamentului (CE) nr. 1013/2006¹⁰. Întrebarea privea aspectul dacă transferul acestor amestecuri intra sub incidența Regulamentului nr. 1069/2009 sau a Regulamentului nr. 1013/2006.

40. Curtea a statuat, în urma unei analize a lucrărilor pregătitoare referitoare la Regulamentul nr. 1069/2009, a finalității urmărite de acest regulament, precum și a economiei dispozițiilor acestuia, că amestecurile menționate și, prin urmare, transferurile lor intrau în domeniul de aplicare al acestui din urmă regulament¹¹.

41. Subliniem că Curtea a statuat că Regulamentul nr. 1069/2009 acoperă amestecurile de subproduse de origine animală cu deșeuri nepericuloase, dar că aceasta nu s-a pronunțat cu privire la tipurile de deșeuri *nepericuloase* autorizate să fie amestecate cu subproduse de origine animală și nici cu privire la categoria de materiale căreia îi puteau aparține amestecurile în cauză.

⁸ Cu titlu suplimentar, observăm că, în afara alterărilor în discuție în litigiul principal, instanța de trimitere arată că o parte din materialul de categoria 3 controlat conținea material de categoria 2 în sensul articolului 9 litera (a) din Regulamentul nr. 1069/2009. Acest tip de amestec (material de categoria 2 și de categoria 3) intră în mod expres sub incidența regimului asociat categoriei celei mai stricte, și anume categoria 2, în temeiul articolului 9 litera (g) din acest regulament.

⁹ Hotărârea din 3 septembrie 2020 (C-21/19-C-23/19, denumită în continuare „Hotărârea Kamstra Recycling”, EU:C:2020:636).

¹⁰ Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2006 privind transferurile de deșeuri (JO 2006, L 190, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 16, p. 172).

¹¹ A se vedea Hotărârea Kamstra Recycling, punctele 52, 53 și 55.

42. În speță, este cert că amestecul în discuție în litigiul principal conține corpuri străine care, având în vedere natura lor¹², au fost considerate deșeuri nepericuloase în sensul Regulamentului nr. 1013/2006.

43. În consecință, acest amestec este, în principiu¹³, în lumina Hotărârii Kamstra Recycling, supus aplicării Regulamentului nr. 1069/2009.

44. Dorim totuși să atragem atenția cu privire la două aspecte.

45. În primul rând, trebuie să se pornească de la premisa potrivit căreia deșeurile nepericuloase din litigiul principal, în special bucățile de tencuială, nu sunt corpuri străine care se pot extrage cu ușurință, precum ambalajele plastice sau bucățile de metal în sensul punctului 3 din capitolul I secțiunea 4 din anexa IV la Regulamentul nr. 142/2011¹⁴.

46. În al doilea rând, subliniem că, deși orice amestec de subproduse de origine animală de categoria 3 cu deșeuri nepericuloase intră sub incidența Regulamentului nr. 1069/2009, se pune problema dacă un astfel de amestec trebuie să facă obiectul unei reclasificări într-o categorie inferioară, cel puțin în anumite cazuri, având în vedere dispozițiile acestui regulament. Această problemă, care nu este analizată în Hotărârea Kamstra Recycling¹⁵, se află în centrul prezentei cauze.

B. Cu privire la obligația de reclasificare într-o categorie inferioară a materialului de categoria 3 „contaminat” cu mucegai, putrefacție sau corpuri străine

47. Cu titlu introductiv, trebuie subliniat că în Regulamentul nr. 1069/2009 nu figurează nicio dispoziție expresă privind „reclasificarea” într-o categorie inferioară a materialelor care au fost clasificate inițial în categoria 3.

48. Astfel cum vom demonstra în continuare în prezentele concluzii, obligația de reclasificare pe care o propunem respectă logica inerentă clasificării materialului de categoria 3, care depinde de riscul pentru sănătatea publică și animală pe care îl prezintă corpurile străine și alterarea prin mucegai și putrefacție a subproduselor de origine animală în discuție. Vom demonstra de asemenea că această apreciere a riscului se aplică în orice moment al ciclului de viață al unui subprodus de origine animală.

¹² Potrivit informațiilor furnizate de Landkreis Greiz instanței de trimitere, aceste corpuri străine sunt constituite din reziduuri de tencuială sau de ziduri, din componente plastice măcinate și din reziduuri de lemn. Din răspunsul dat de Toropet la întrebările Curții reiese că unele dintre corpurile străine erau, pe lângă reziduuri de tencuială, fragmente de oase de animale care erau deja incluse în materiale încă de la început.

¹³ Singura excepție identificată privește amestecul de subproduse de origine animală cu deșeuri periculoase sau contaminate cu astfel de deșeuri (a se vedea Hotărârea Kamstra Recycling, punctul 50).

¹⁴ Anexa IV la Regulamentul nr. 142/2011 se aplică instalațiilor de prelucrare a materialului de categoria 3, a cărui clasificare rămâne, în principiu, neschimbată după îndepărtarea corpurilor străine, precum inelele nazale și crotaliile auriculare. Astfel, în acest caz nu se pune problema obligației de reclasificare.

¹⁵ Desigur, această problemă a făcut obiectul dezbaterilor în ședința de audiere a pledoariilor din cauzele în care s-a pronunțat această hotărâre, însă, dat fiind că problema principală privea interacțiunea dintre Regulamentul nr. 1069/2009 și Regulamentul nr. 1013/2006, Curtea a indicat, la punctul 44 din Hotărârea Kamstra Recycling, „că, în scopul interpretării [...] și, în consecință, al aplicabilității Regulamentului nr. 1069/2009, apartenența materialelor în cauză la categoria 1, la categoria 2 sau la categoria 3 este lipsită de importanță”.

1. Cu privire la clasificarea materialelor pe categorii în funcție de nivelul lor de risc (articolele 7-10 din Regulamentul nr. 1069/2009)

49. Secțiunea 4 din titlul I capitolul 1 din Regulamentul nr. 1069/2009, care cuprinde articolele 7-10, este consacrată clasificării subproduselor de origine animală și a produselor derivate.

50. Potrivit articolului 7 alineatul (1) din acest regulament, care reglementează clasificarea subproduselor de origine animală, acestea din urmă sunt clasificate în categorii specifice în funcție de nivelul de risc pe care îl prezintă pentru sănătatea publică și animală.

51. Această dispoziție stabilește astfel două elemente relevante care sunt relaționate între ele în scopul clasificării: categoriile specifice și nivelul de risc.

52. În ceea ce privește clasificarea în categorii, subprodusele de origine animală care intră în domeniul de aplicare al Regulamentului nr. 1069/2009 sunt clasificate într-una dintre cele trei categorii prevăzute la articolele 8, 9 și 10 din acest regulament¹⁶, care acoperă listele materialului de categoria 1, 2 și, respectiv, 3. Această clasificare nu admite nicio derogare, subprodusele de origine animală trebuind să intre în mod necesar într-una dintre aceste trei categorii¹⁷.

53. În ceea ce privește nivelul de risc, acesta constituie unicul criteriu care diferențiază cele trei categorii, în sensul că materialul de categoria 3 este considerat material cu risc scăzut¹⁸, în timp ce materialul de categoria 1 și 2 este material cu risc ridicat pentru sănătatea publică și animală, materialul de categoria 1 fiind cel care prezintă riscul cel mai ridicat¹⁹. Pe baza unei evaluări a acestor riscuri, legiuitorul a stabilit o listă detaliată de materiale în cadrul fiecărei categorii.

54. Trebuie subliniat că acest nivel de risc de care depinde clasificarea în categoria 1, 2 sau 3 constituie de asemenea criteriul relevant pentru utilizarea finală a subproduselor de origine animală. Astfel, Regulamentul nr. 1069/2009 a instituit, la articolele 12, 13 și 14, interpretate în lumina considerentului (38) al acestuia, liste de utilizări și de eliminări *posibile pentru fiecare categorie de materiale*, precum și normele aplicabile fiecăreia dintre ele pentru ca acest nivel de risc să fie redus la minimum.

55. Este adevărat că posibilitățile de utilizare și de eliminare aplicabile unei categorii cu risc ridicat sunt disponibile și pentru materialele cu risc scăzut²⁰. Aceste utilizări și eliminări se supun totuși unor reguli diferite și adesea chiar mai constrângătoare, în funcție de categoria în care sunt clasificate materialele²¹.

¹⁶ Această clasificare în categorii face parte din obligațiile care revin operatorilor care colectează și identifică subprodusele de origine animală „în condiții care să prevină riscurile pentru sănătatea publică și animală” în conformitate cu articolul 21 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1069/2009.

¹⁷ A se vedea de asemenea punctul 57 ultima teză din prezentele concluzii.

¹⁸ A se vedea în acest sens Hotărârea din 23 mai 2019, ReFood (C-634/17, EU:C:2019:443, punctul 50), care desemnează materialul de categoria 3 ca prezentând un „grad scăzut de pericolozitate”.

¹⁹ A se vedea de asemenea nota de subsol 3 din prezentele concluzii. Adăugăm că considerentele (8) și (29) ale Regulamentului nr. 1069/2009 evocă clasificarea în funcție de „gradul de risc”.

²⁰ A se vedea în acest sens considerentul (38) al Regulamentului nr. 1069/2009. *A contrario*, aceasta înseamnă, în opinia noastră, că utilizările prevăzute în mod specific pentru categoria cu risc scăzut, și anume categoria 3, precum cele menționate la articolul 14 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009, nu pot fi aplicabile categoriilor cu risc ridicat, și anume categoriile 1 și 2.

²¹ A se vedea de exemplu transformarea subproduselor de origine animală în compost sau biogaz, care este o utilizare posibilă în același timp pentru materialul de categoria 2 și pentru materialul de categoria 3. Totuși, regulile pentru această utilizare la categoria 2 sunt mai constrângătoare decât pentru categoria 3, întrucât materialele ar trebui să fie supuse unei sterilizări sub presiune înainte de a fi transformate în cadrul acestei utilizări.

56. Această clasificare în funcție de risc își găsește de asemenea justificarea în considerentul (29) al Regulamentului nr. 1069/2009, potrivit căruia subprodusele de origine animală considerate ca având un risc important nu ar trebui să fie utilizate în cadrul lanțului alimentar furajer, în timp ce utilizarea unor materiale care prezintă un risc redus ar trebui să fie permisă în anumite condiții.

57. Constatăm, în această privință, că listele de material de categoria 1 și 3 au un caracter exhaustiv²². Prin urmare, ele trebuie interpretate în mod strict, întrucât, pe de o parte, includ numai materialele pe care le menționează în mod expres și, pe de altă parte, aceste materiale trebuie să respecte, astfel cum am explicat mai sus, nivelul de risc asociat categoriei în cauză. Acest caracter exhaustiv poate fi dedus din existența subcategoriei prevăzute la articolul 9 litera (h) din Regulamentul nr. 1069/2009, care include în cadrul categoriei 2 materialele care nu fac parte nici din categoria 1, nici din categoria 3.

58. Or, există cazuri în care defecte precum cele legate de prezența mucegaiului, a putrefacției sau a corpurilor străine²³ pot modifica nivelul de risc al materialelor pe care le-au afectat²⁴. Dacă situația este aceasta, o *modificare a nivelului de risc* implică, în opinia noastră, o *modificare a clasificării*.

59. În cadrul unui litigiu precum cel principal, trebuie să se stabilească, așadar, dacă corpuri străine, precum bucăți de tencuială sau rumeguș, precum și mucegaiul și putrefacția, sunt de natură să modifice nivelul de risc pe care îl prezintă materialele clasificate inițial drept material de categoria 3 în sensul articolului 10 literele (a) și (f) din Regulamentul nr. 1069/2009²⁵.

60. Dacă astfel de materiale nu mai pot fi clasificate în categoria 3, în care au fost clasificate inițial, deoarece prezintă un risc mai ridicat, iar cerințele care trebuie respectate pentru această categorie nu sunt îndeplinite, în acest caz va trebui să fie căutată o categorie care să poată acoperi aceste materiale „contaminate”. Astfel cum am explicat în subsecțiunea care urmează, această categorie nu este alta decât categoria 2, care rezultă în principal din subcategorია reziduală prevăzută la articolul 9 litera (h) din Regulamentul nr. 1069/2009.

2. Cu privire la existența unei subcategorii generale [articolul 9 litera (h) din Regulamentul nr. 1069/2009]

61. Astfel cum am arătat la punctul 57 din prezentele concluzii, spre deosebire de articolele 8 și 10 din Regulamentul nr. 1069/2009, care stabilesc o listă închisă de materiale de categoria 1 și, respectiv, de categoria 3, articolul 9 din acest regulament stabilește o listă neexhaustivă de material de categoria 2, în temeiul poziției sale de la litera (h). Această subcategorie generală include, în conformitate cu modul său de redactare, subprodusele de origine animală, altele decât material de categoria 1 sau material de categoria 3.

²² Trebuie precizat de asemenea că articolul 7 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1069/2009 prevede că listele de material de categoria 1, 2 și 3 pot fi modificate în urma unei evaluări a riscurilor ținând seama de progresele științifice.

²³ Subliniem că revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă subprodusele de origine animală în discuție au fost afectate de prezența mucegaiului, a putrefacției sau a corpurilor străine precum bucăți de tencuială sau rumeguș.

²⁴ Subliniem că prezența mucegaiului nu conduce în mod necesar la o astfel de modificare, este necesar de asemenea ca acest mucegai să implice un risc „inacceptabil” pentru sănătatea publică și animală, astfel cum vom arăta la punctul 70 din prezentele concluzii.

²⁵ Cerințele asociate nivelului de risc pot diferi în cadrul aceleiași categorii. Vom evoca modalitățile de apreciere a riscului și cerințele asociate materialului de categoria 3, în special cele prevăzute la articolul 10 literele (a) și (f) din Regulamentul nr. 1069/2009, care fac obiectul litigiului principal, în subsecțiunea 3 din prezentele concluzii.

62. În plus, este necesar, din motive de precauție, astfel cum reiese din ultima teză a considerentului (35) al Regulamentului nr. 1069/2009, ca această clasificare generală să se aplice pentru „orice alte subproduse de origine animală care nu sunt cuprinse în una din cele trei categorii”. Articolul 9 litera (h) din acest regulament ar trebui, în lumina acestei expresii, să fie interpretat în sens larg, ca acoperind orice subprodus de origine animală care nu a fost clasificat în mod specific²⁶.

63. Astfel, existența acestei subcategorii generale exprimă, în opinia noastră, intenția legiuitorului de a se asigura că niciun subprodus de origine animală nu este supus „vidului juridic” în ceea ce privește clasificarea sa, astfel încât materialele clasificate inițial în categoria 3, care nu conțin material de categoria 1, dar care nu pot sau nu mai pot fi clasificate ca material de categoria 3 din cauza nivelului de risc pe care îl prezintă, să fie clasificate *in mod automat* ca material de categoria 2 în sensul articolului 9 litera (h) din Regulamentul nr. 1069/2009.

64. Prin urmare, această din urmă dispoziție ar trebui să se aplice subproduselor de origine animală de categoria 3, alterate de mușgai, putrefacție sau de corpuri străine care, deși nu conțin material de categoria 1, prezintă un nivel de risc prea ridicat pentru a îndeplini cerințele materialului de categoria 3²⁷.

65. Care sunt cerințele privind materialul de categoria 3 prevăzute la articolul 10 literele (a) și (f) din Regulamentul nr. 1069/2009 a căror nerespectare ar trebui să conducă la declasarea automată în categoria 2?

3. Cu privire la nivelul de risc relevant în raport cu cerințele sanitare prevăzute la articolul 10 literele (a) și (f) din Regulamentul nr. 1069/2009

66. Articolul 10 din Regulamentul nr. 1069/2009 prevede o listă exhaustivă a materialelor care intră în categoria 3²⁸. Din această listă reiese că materialele din această categorie cuprind numai subproduse de origine animală care provin de la animale sănătoase considerate adecvate pentru sacrificare în urma unei inspecții ante-mortem sau, cel puțin, subproduse de origine animală care nu prezintă semne ale niciunei boli transmisibile omului sau animalelor²⁹. Numai aceste materiale pot fi transformate în scopul fabricării hranei pentru animale³⁰.

²⁶ A se vedea în acest sens Propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală care nu sunt destinate consumului uman, prezentată la 10 iunie 2008 [COM(2008) 345 final, denumită în continuare „Propunerea de regulament nr. 1069/2009”, punctul 6 subpunctul (ii) din expunerea de motive].

²⁷ Cu privire la acest aspect, considerăm util să precizăm că punctul 64 menționat nuanțează considerațiile evocate la punctul 97, în special la ultima teză, din Concluziile noastre prezentate în cauzele conexe P. F. Kamstra Recycling și alții (C-21/19-C-23/19, EU:C:2020:226), în sensul că, atunci când o alterare a subproduselor în cauză crește nivelul lor de risc, categoria 2 sau chiar categoria 1 are vocația să se aplice. Cu toate acestea, nu orice amestec de subproduse de origine animală de categoria 3 cu deșeuri nepericuloase trebuie să fie clasificat, în opinia noastră și contrar a ceea ce pare să considere Comisia, în mod automat în categoria 2. Trebuie analizat întotdeauna nivelul de risc pe care îl generează amestecul cu deșeul nepericulos. Considerăm că Regulamentul nr. 1069/2009 nu se opune ca anumite amestecuri rezultate de exemplu din produse nevândute de supermarketuri din alte motive decât cele sanitare, care cuprind subproduse de origine animală de categoria 3, precum caserole de carne sau iaurturi amestecate cu fructe sau legume, să poată rămâne clasificate în categoria 3 dacă nu prezintă riscuri pentru sănătatea publică și animală.

²⁸ A se vedea punctul 57 din prezentele concluzii.

²⁹ Cele 16 subcategorii menționate la articolul 10 literele (a)-(p) din Regulamentul nr. 1069/2009 evocă printre altele animale „adecvate alimentației umane”, produse sau subproduse care nu prezintă „niciun semn al unei boli transmisibile” ori „niciun risc pentru sănătatea publică sau animală”.

³⁰ Prin derogare, articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1069/2009 prevede utilizarea materialului de categoria 2 pentru hrana anumitor animale, în condiții care asigură controlul riscurilor pentru sănătatea publică și animală.

67. Articolul 10 litera (a) din acest regulament prevede că fac parte din această categorie carcasele și părți de animale sacrificate care sunt adecvate alimentației umane, dar care nu sunt destinate alimentației umane din motive comerciale. Prin urmare, nivelul de risc relevant al acestor materiale constă în cerința de a fi *adecvate alimentației umane*³¹.

68. Articolul 10 litera (f) din regulamentul menționat privește produsele de origine animală care nu mai sunt destinate consumului uman din motive comerciale sau din cauza unor defecte din care nu poate apărea *niciun risc pentru sănătatea publică sau animală*³².

69. Regulamentul nr. 178/2002 furnizează câteva indicii în scopul stabilirii caracterului „adecvat consumului uman” în ceea ce privește produsele alimentare. Astfel, articolul 14 alineatul (5) prevede că un produs care nu este adecvat consumului uman este „inacceptabil” pentru un astfel de consum din motive de contaminare, indiferent dacă aceasta se face printr-o substanță străină sau în alt mod sau prin putrefacție, deteriorare sau descompunere.

70. Adjectivul „inacceptabil”, utilizat la articolul 14 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009 pentru a califica nivelul de risc pentru sănătatea publică și animală al materialului de categoria 3 destinat să servească la fabricarea hranei pentru animale ori a îngrășămintelor organice sau a amelioratorilor de sol, care este alterat printr-un fenomen de descompunere sau de deteriorare, trebuie înțeles în același sens³³. O alterare a acestor materiale prin mucegai sau putrefacție, astfel încât materialele respective nu sunt adecvate consumului uman și/sau nu sunt lipsite de orice risc pentru sănătatea publică sau animală, trebuie să conducă, astfel, la reclasificarea unor asemenea subproduse de origine animală, clasificate inițial în categoria 3 în temeiul articolului 10 literele (a) și (f) din Regulamentul nr. 1069/2009, în categoria 2, în sensul articolului 9 litera (h) din acest regulament, în măsura în care materialele în cauză nu cuprind material de categoria 1.

71. În ceea ce privește aspectul, invocat de instanța de trimitere în cadrul celei de a treia întrebări preliminare, dacă, în pofida prezenței unor corpuri străine care fac materialele „improprii alimentației umane” în sensul articolului 9 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009, materialele în cauză ar putea rămâne totuși clasificate în categoria 3, fie deoarece aceste corpuri străine pot fi înlăturate cu ușurință, fie pentru că materialele respective pot fi utilizate în alte scopuri decât hrana animalelor, fiind incinerate sau transformate în biogaz, vom face următoarele observații.

72. În primul rând, astfel cum am arătat la punctul 45 din prezentele concluzii, ne întemeiem pe premisa potrivit căreia corpurile străine în discuție nu pot fi înlăturate cu ușurință.

73. În al doilea rând, având în vedere informațiile furnizate de instanța de trimitere, observăm că acest articol 9 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009 nu pare să fi fost invocat în fața acesteia din urmă nici de Landkreis Greiz, nici de Toropet. Această dispoziție, care este enunțată în mod expres în cea a treia întrebare preliminară, ni se pare totuși relevantă.

³¹ În această privință, argumentul prezentat de Toropet menționat la punctul 24 din prezentele concluzii este lipsit de relevanță. Astfel, în conformitate cu definiția subproduselor de origine animală de la articolul 3 punctul 1 din Regulamentul nr. 1069/2009, toate subprodusele de origine animală nu sunt în cele din urmă destinate consumului uman. În schimb, criteriul „adecvate alimentației umane” este relevant pentru clasificarea subproduselor de origine animală în categoria 3 și intră sub incidența articolului 10 litera (a) din acest regulament.

³² Spre deosebire de ceea ce prevede articolul 10 litera (a) din Regulamentul nr. 1069/2009, aceste subproduse erau destinate inițial consumului uman. Este vorba în special despre produse alimentare vechi, adică produse de origine animală *adecvate alimentației umane*, dar care au fost retrase din distribuție, întrucât nu puteau găsi un debușeu comercial (de exemplu ca urmare a unei date limită de consum considerate prea scurte, a unui defect de etichetare sau de ambalare sau chiar a unei prezentări necorespunzătoare).

³³ În această privință, precizăm că nivelul de risc pe care îl prezintă anumite materiale pentru sănătatea publică sau animală și care este considerat ca fiind inacceptabil, astfel cum prevede acest articol 14 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009, poate face obiectul unor măsuri de punere în aplicare în temeiul articolului 15 alineatul (1) litera (k) din acest regulament.

74. Astfel, dacă corpuri străine, precum bucăți de tencuială sau rumeguș, au alterat subproduse de origine animală de categoria 3, în speță materiale care intră sub incidența articolului 10 literele (a) și (f) din Regulamentul nr. 1069/2009, astfel încât au devenit *improprii alimentației umane*, ar fi de neconceput menținerea acestui amestec în categoria 3, în condițiile în care prezintă aceleași caracteristici și același nivel de risc precum materialul de categoria 2 menționat la acest articol 9 litera (d). Prin urmare, acesta ar trebui clasificat în categoria 2, fie în temeiul articolului 9 litera (d) menționat, în ceea ce privește produsele de origine animală în sensul acestei dispoziții, fie în temeiul dispoziției generale de la articolul 9 litera (h) din regulamentul menționat, în ceea ce privește alte subproduse de origine animală.

75. Subliniem că nu există motive pentru a trata diferit, pe de o parte, materialele al căror nivel de risc s-a modificat și corespunde în prezent celui al categoriei 2 din Regulamentul nr. 1069/2009 și, pe de altă parte, materialele care ar fi fost clasificate inițial în această categorie³⁴. Aceeași logică se aplică materialelor care au făcut ulterior obiectul unui fenomen de descompunere sau al unei deteriorări și care ar fi fost clasificate inițial în categoria 2 în conformitate cu articolul 9 litera (h).

76. În al treilea rând, adăugăm că împrejurarea că operatorul intenționează să schimbe destinația inițială a materialelor prin eliminarea lor sau prin transformarea lor în biogaz în loc să le transforme în hrană pentru animale nu poate avea drept consecință faptul că materiale care, având în vedere riscurile pe care le prezintă pentru sănătatea publică și animală, ar trebui clasificate în categoria 2 pot rămâne clasificate în categoria 3.

77. O interpretare contrară s-ar opune atât logicii inerente clasificării instituite de legiuitor la articolele 8-10 din Regulamentul nr. 1069/2009, care are drept unic criteriu relevant nivelul de risc, cât și unuia dintre obiectivele principale ale acestui regulament, și anume controlul riscurilor pentru sănătatea publică și cea animală, enunțat în considerentul (11) al regulamentului menționat.

78. Interpretarea pe care o propunem este susținută de articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1069/2009.

4. Cu privire la obligația operatorilor de a asigura menținerea clasificării inițiale în orice moment [articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1069/2009]

79. Articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1069/2009 impune în mod clar tuturor operatorilor³⁵ obligația de a se asigura că subprodusele de origine animală respectă normele regulamentului menționat „în toate etapele de colectare, transport, manipulare, tratare, transformare, prelucrare, depozitare, introducere pe piață, distribuire, utilizare și eliminare” a acestor subproduse de origine animală.

80. Clasificarea unui subprodus de origine animală într-o categorie se aplică, în principiu, pentru toate operațiunile la care este supus subprodusul, de la colectarea la utilizarea sau la eliminarea sa. Astfel, după cum am indicat deja la punctul 99 din Concluziile noastre prezentate în cauzele conexe P. F. Kamstra Recycling și alții³⁶, Regulamentul nr. 1069/2009 nu prevede o clasificare

³⁴ În plus, dacă materiale în cele din urmă identice în ceea ce privește riscul pe care îl prezintă, dar controlate în momente diferite ale lanțului subproduselor de origine animală, ar putea să fie clasificate în mod diferit și să fie supuse, astfel, unui regim mai favorabil sau mai strict, acest lucru ar crea, *de facto*, o inegalitate de tratament între operatorii economici din sectorul subproduselor de origine animală.

³⁵ Regulamentul nr. 1069/2009 definește la articolul 3 punctul 11 operatorii ca fiind „persoanele fizice sau juridice care au un subprodus de origine animală sau produs derivat sub controlul lor direct, incluzând transportatorii, comercianții și utilizatorii”.

³⁶ C-21/19-C-23/19, EU:C:2020:226.

diferențiată în funcție de operațiunea căreia îi sunt supuse materialele vizate. Astfel, clasificarea nu se modifică doar pentru motivul că subprodusele de origine animală în cauză se află în etapa colectării, a transportului sau sunt destinate să fie eliminate ori recuperate. În schimb, clasificarea nu este imuabilă în cazul în care factorul de risc pentru sănătatea publică sau animală crește ca urmare a anumitor alterări.

81. Subliniem în această privință, în primul rând, astfel cum am arătat de asemenea la punctul 99 menționat, că singurul criteriu pertinent pentru clasificarea subproduselor de origine animală este gradul de risc. Această constatare este susținută de considerentul (29) și de articolul 7 din Regulamentul nr. 1069/2009³⁷.

82. Rezultă, astfel, din contextul în care se înscrie articolul 4 alineatul (2) din acest regulament în ceea ce privește clasificarea materialelor că operatorul trebuie să se asigure că, din momentul colectării subproduselor de origine animală la abator și până la destinația lor finală, cum ar fi recuperarea sau eliminarea lor, clasificarea menționată este menținută³⁸. Această obligație trebuie înțeleasă în sensul că menținerea clasificării într-o categorie depinde de menținerea nivelului de risc asociat acesteia.

83. În al doilea rând, această concluzie este de natură să asigure efectul util al articolului 7 alineatul (1) și al articolelor 8-10 din Regulamentul nr. 1069/2009, care prevăd liste de materiale în vederea clasificării acestora din urmă, interpretate în lumina obiectivului urmărit de acest regulament.

84. Astfel, regulamentul menționat urmărește, pe de o parte, să instituie un cadru coerent și complet de norme sanitare și, pe de altă parte, ca aceste norme să fie proporționale cu riscurile sanitare pe care le implică manipularea acestor subproduse de către operatori în diferitele etape ale lanțului. Aceste considerații, care reies în mod clar din considerentele (5) și (6) ale aceluiași regulament, subliniază, în opinia noastră, că gradul de risc este relevant în orice moment.

85. Pe de altă parte, trebuie subliniat că Regulamentul nr. 1069/2009 impune operatorilor o serie de obligații asociate celei prevăzute la articolul 4 alineatul (2) din acesta. Astfel, aceștia trebuie să asigure printre altele că instalațiile sau unitățile aflate sub controlul lor respectă normele generale stricte de igienă pentru a evita orice risc de contaminare³⁹. De asemenea, atât statele membre, prin intermediul inspecțiilor oficiale⁴⁰, cât și operatorii înșiși, prin aplicarea verificărilor proprii în unitățile lor⁴¹, au o obligație de supraveghere pe tot parcursul lanțului de operațiuni.

86. Aceste dispoziții cu caracter preventiv explică, în mare parte, de ce alterări precum cele în discuție în litigiul principal ar trebui să aibă un caracter excepțional. Pe de altă parte, în cazul în care se produc astfel de alterări, articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1069/2009 ar trebui să joace un rol major, conducând la o reclasificare. Astfel, amintind că legiuitorul nu a prevăzut în

³⁷ A se vedea de asemenea punctele 50 și 56 din prezentele concluzii.

³⁸ Ceea ce înseamnă, în principiu, că ciclul de viață a unui subprodus de origine animală care începe cu o clasificare în categoria 3 trebuie, dacă au fost respectate toate prevederile Regulamentului nr. 1069/2009, în special cele referitoare la risc, să se termine în această categorie.

³⁹ În acest scop, operatorii trebuie să pună în aplicare dispozitive adecvate de curățare și dezinfectare a containerelor și a vehiculelor lor și să își mențină instalațiile în stare bună [a se vedea printre altele articolul 25 alineatul (1) literele (d) și (e) din Regulamentul nr. 1069/2009].

⁴⁰ A se vedea articolul 4 alineatul (3) și articolul 45 din Regulamentul nr. 1069/2009, precum și articolul 32 din Regulamentul nr. 142/2011.

⁴¹ A se vedea articolul 28 din Regulamentul nr. 1069/2009.

mod formal reclasificarea materialelor⁴², care ar fi rațiunea existenței acestei dispoziții dacă aceasta nu ar putea fi luată în considerare atunci când operatorii se confruntă cu astfel de alterări care implică nerespectarea logicii de clasificare instituite de legiuitor?

87. În al treilea rând, în condițiile în care o dispoziție similară nu exista în Regulamentul (CE) nr. 1774/2002⁴³, care a precedat actualul regulament, legiuitorul a dorit, în Propunerea sa de regulament nr. 1069/2009, pentru a elabora o metodă întemeiată mai mult pe riscuri, să consolideze răspunderea principală a operatorilor în ceea ce privește cerințele prevăzute de acest regulament în materie de igienă a produselor alimentare și a furajelor⁴⁴.

88. În consecință, clasificarea inițială a materialelor într-o categorie specifică trebuie întotdeauna controlată și, dacă este necesar, ajustată la riscul sanitar pe care îl pot implica aceste materiale ca urmare printre altele a prezenței unor corpuri străine, a unui fenomen de descompunere sau de deteriorare ori chiar a ambelor.

89. Considerațiile invocate de Toropet și reluate de instanța de trimitere, referitoare la utilizarea finală a subproduselor de origine animală ca material de categoria 3, nu infirmă această concluzie.

5. Cu privire la lipsa de relevanță a utilizării materialelor în vederea clasificării [articolul 14 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009]

90. Instanța de trimitere menționează, atât pentru materialele amestecate cu corpuri străine, cât și pentru materialele care au suferit un fenomen de descompunere sau de deteriorare, argumentul potrivit căruia clasificarea inițială a materialelor în categoria 3 ar putea fi menținută, având în vedere destinația lor finală, în categoria 3 (recuperare sau eliminare), în special în alte scopuri decât cel al fabricării de hrană pentru animale⁴⁵. Prin urmare, restricția privind lipsa descompunerii sau a deteriorării, prevăzută la articolul 14 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009, s-ar impune numai în cadrul utilizării materialelor.

91. Recunoaștem că o astfel de interpretare nu este, la prima vedere, total lipsită de sens. Cu toate acestea, asemenea Comisiei, considerăm că această interpretare ar fi contrară atât obiectivului, cât și structurii Regulamentului nr. 1069/2009.

92. Astfel, această restricție prevăzută la articolul 14 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009 nu înseamnă că materiale precum cele în discuție în cauza principală trebuie menținute în categoria 3. În această privință, articolele 12, 13 și 14 din acest regulament nu prevăd cerințele care trebuie îndeplinite în scopul clasificării materialelor în categorii⁴⁶, care sunt definite exclusiv la articolele 8-10 din regulamentul menționat.

⁴² A se vedea punctul 47 din prezentele concluzii.

⁴³ Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului din 3 octombrie 2002 de stabilire a normelor sanitare privind subprodusele de origine animală care nu sunt destinate consumului uman (JO 2002, L 273, p. 1, Ediție specială, 03/vol. 44, p. 113).

⁴⁴ A se vedea Propunerea de regulament nr. 1069/2009, punctul 6 subpunctul (ii) din expunerea de motive.

⁴⁵ A se vedea punctul 29 din prezentele concluzii.

⁴⁶ Astfel cum am amintit la punctele 54 și 55 din prezentele concluzii, articolele 12, 13 și 14 din Regulamentul nr. 1069/2009 se limitează să prevadă liste de utilizări posibile pentru materialul de categoria 1-3 menționate la articolele 8, 9 și, respectiv, 10 din acest regulament, însă urmând întotdeauna gradul de risc pe care îl prezintă diferitele categorii.

93. De altfel, luarea în considerare a utilizării finale a materialelor ar echivala cu adăugarea unei cerințe suplimentare pentru clasificarea lor care nu este nici prevăzută, nici dorită de legiuitor⁴⁷. Utilizarea finală a unui subprodus de origine animală depinde de clasificarea acestuia, iar nu invers.

94. Astfel, restricția adăugată la articolul 14 litera (d) din Regulamentul nr. 1069/2009, potrivit căreia materialul de categoria 3 nu trebuie să fie afectat de un fenomen de descompunere sau de deteriorare dacă este destinat să fie prelucrat și utilizat, în special pentru fabricarea hranei pentru animale, nu face decât să amintească necesitatea ca acest material să nu prezinte un risc inacceptabil pentru sănătatea publică și animală.

95. În consecință, articolul 14 din acest regulament nu aduce atingere logicii inerente clasificării instituite de legiuitor la articolele 7-10 din regulamentul menționat și expuse pe tot parcursul prezentelor concluzii.

V. Concluzie

96. Având în vedere analiza de mai sus, propunem Curții să răspundă la întrebările adresate de Verwaltungsgericht Gera (Tribunalul Administrativ din Gera, Germania) după cum urmează:

Articolul 7 alineatul (1), articolul 9 litera (h), articolul 10 literele (a) și (f) din Regulamentul (CE) nr. 1069/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 de stabilire a unor norme sanitare privind subprodusele de origine animală și produsele derivate care nu sunt destinate consumului uman și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1774/2002, citite în lumina articolului 4 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1069/2009, trebuie interpretate în sensul că subprodusele de origine animală clasificate inițial ca material de categoria 3 în sensul articolului 10 literele (a) și (f) din acesta din urmă, alterate de un fenomen de descompunere sau de deteriorare, precum mucegaiul sau putrefacția, ori amestecate cu corpuri străine, precum bucăți de tencuială sau rumeguș, astfel încât materialele menționate nu mai sunt adecvate pentru consumul uman și/sau nu sunt lipsite de orice risc pentru sănătatea publică sau animală, nu respectă nivelul de risc asociat acestei clasificări și, prin urmare, trebuie să fie reclasificate într-o categorie inferioară.

⁴⁷ Astfel, aceasta ar conduce la situații contrare în care materiale mucegăite sau amestecate cu corpuri străine ar trebui reclasificate în categoria 2 întrucât sunt destinate alimentației animalelor, dar ar fi menținute în categoria 3 întrucât pot fi utilizate în alte scopuri.